

Tanító- és óvónőképzősök a Farkas utcai templomban

Az idén a nyolcadik nemzetközi tanító- és óvónőképző főiskolák zenei taborának megszervezésére került sor Debrecenben, Jávor Zoltán esztergomi docens, Orosz-Pál József székelyudvarhelyi zenetanár és Rózsa László debreceni tanszékvezető docens irányításával. Majdnem negyven főiskola hallgatóit hívták meg Győrtől Lembergig, Zombortól-Újvidéktől Eperjesig. Tőlünk székelyudvarhelyi, nagyenyedi, kolozsvári, marosvásárhelyi és nagyváradai hallgatók kaptak meghívást.

Az ünnepélyes megnyitás után szakosztályokban folyt a komoly munka: karvezetés, hangképzés, népdaltanulás, gyermektánc s mindenekfelett kóruspróba. Székelyudvarhelyi képzőművészek: Török Erzsébet, Székely József, Nagy Péter kiállítás, táncház, Murvai Márta bukaresti diáklány hegedű-, Illyés Kinga szavalóestje, az Ungvári Kamarazenekar koncertje, Kányádi-est tette színesebbé, változatosabbá és egyben gazdagabbá a debreceni Kölcsey Ferenc Tanítóképző Főiskolán s a hozzá tartozó Maróthi György Kollégiumban töltött szép napokat. Négy kolozsvári előadó - dr. Szenik Ilona, dr. Angi István, dr. Terényi Ede és e sorok írója - vázolt fel népzenénk sajátosságaiból, zenei életünk múltjának-jelenének eredményeiből.

A táborozás idején közös műsort is előkészítettek. Így került sor Giovanni Battista Pergolesi (1710-1736) *Stabat mater* című alkotásának megtanulására, melyet aztán Márkus Erzsébet, Z. Újvárosi Andrea szólóénekes közreműködésével (nálunk Z. Újvárosi Andrea közbejött indiszponáltsága folytán Ana Rusu vállalta készségesen az alt szólam megszólaltatását) adtak elő Debrecenben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hangversenytermében, ökumenikus istentisztelet keretében a nagyváradai római katolikus Bazilikában, majd a kolozsvári Farkas utcai református templomban. Terveik szerint a marosvásárhelyi Vártemplomban, zárómozzanatként a székelyudvarhelyi római katolikus templomban is. Pergolesi művét az Ungvári Kama-

razenekar kíséretével mindannyiszor Jávor Zoltán vezényelte.

Nagyváradon a Vulcan, Marosvásárhelyen a Birtalan József vezette Cantemus Leánykar, Székelyudvarhelyen a Benedek Elek Tanítóképző Camerata kórusa működött közre Orosz-Pál József vezényletével. A székelyudvarhelyi képző társszervezői szerepet is vállalt, így érthető, ha e helyen a Nemzetközi Zenei Tábor Nőikara - szintén Orosz-Pál Józseffel az élen - önálló műsorral járult hozzá a befejezés emlékeztetéssel tételéhez.

Gondoljuk el: naponta más-más város egy

Biztat a „kicsiny sereg“

Az utóbbi két évben már rendszeresen megkapom a svájci Reformiertes Forum hetilapot, mely tájékoztat a demokrácia hazájában élő reformátusok életéről, kérdéseiről. A június 26-i száma a harmadik oldalon beszámolót közöl a református rétorománok ezévi zsinatáról, és egy kedves ismerősöm fényképét mellékeli hozzá. *Evangelii suainter Marcus* az egész oldalt betöltő írás címe. A zsinatot Donathban tartották. Római keresztyén eredetre mutat a falu neve is. Ennek és környékének egyik jellegzetesége, hogy ott még 1250 lélek a rétoromán nyelv sutsilvan változatát beszéli. Nyolc szószéken időnként ezt a nyelvjárást is használják. És van egy így tanító iskolájuk is Donathban. Az iskola dolgozói tanításuk eszközeinek egy részét, fényképmásolókat és átdolgozásokat, maguk állítják elő.

A mostani zsinatra Jacob Michael nyugalmazott lelképásztor lefordította sutsilvanra, a svájci bibliatársulat pedig füzet alakban kiadta a Márk evangéliumát. Első ízben történik meg, hogy a Bibliának legalább egy könyvét a maga nyelvén is olvashatja a

héten át, a közbeeső úttal, városnézéssel, helyszíni próbákkal és az elmaradhatatlan - legalábbis elképzelt - kötelező pihenéssel fűszerezve állottak a gyülekezet elé a nevelőjelöltek, s mégis üdén szólalt meg ajkukon a Pergolesi-mű, melyet oly ritkán volt/van alkalmunk meghallgatni. Köszönjük a tábor-szervezőknek ezt a találkozást a művel és előadókkal, s kívánjuk, hogy a táborban szerzett ismereteket-élményeket leendő nevelőink közösségük javára gyümölcsöztessék, a táborvezetőknek pedig, hogy újabb meg újabb évjáratokkal ismertessék, kedveltessék meg a zene gazdag és szép világának nevelési lehetőségeit.

Benkő András

Svájc negyedik hivatalos nyelvében élő (a lakosságnak még 1%-át sem kitevő) rétorománoknak ez az egészen kis serege. Egy maroknyi nép akar és tud élni Svájcban az évszázadokon át megőrzött nyelve szerint. Vigasztaló és bátorító példa a demokráciából következő lehetőségre.

Íme egy kis ízelítő a fordításból, a lapban olvasható 4. rész bevezetőjéből, hogy valamelyes fogalmunk legyen a sutsilvan nyelvjárásról: „A puspe antscheva el a mussar sper la mar, a fetg blear pievel saremma antum el“ („És ismét kezdte tanítani a tenger mellett, és nagy sokaság gyűle őhozzá“)

Alulírottak azért is öröm továbbadni a hírt, mert a rétoromán Jacob Michael (s általa az egyháza) tud rólunk. Ugyanis annak idején együtt tanult és egy bennlakásban lakott (alumneum) Bázelen velem, s mostanában már sikeresebben ad neki és kap tőle életjelt. Arcképe felidézte a múltnak egy darabját, ugyanakkor bizonyította, hogy még mindig az Úr Jézus ügye lelkesít.

Nagy István